

Bendroji profesinio orientavimo (PO) būklė

Stebėsenos rezultatų apžvalga (2022-2023 m. m.)

LINEŠA

LIETUVOS NEFORMALIOJO ŠVIETIMO AGENTŪRA

Nacionalinė PO paslaugų stebėseną

Kas tai?	Nuolatinė PO būklės analizė, vertinimas, prognozavimas ir tam reikalingų duomenų rinkimas .
Koks tikslas?	Sudaryti prielaidas kokybiškai funkcionuoti PO sistemai , optimaliai paskirstyti žmogiškuosius ir materialiuosius išteklius.
Kas vykdo?	Lietuvos neformaliojo švietimo agentūra (LINEŠA) , vadovaudamasi „ Profesinio orientavimo teikimo tvarkos aprašu “ (LR Vyriausybės 2022 m. rugpjūčio 24 d. nutarimas Nr. 847) ir „ Rekomendacijomis dėl karjeros specialistų funkcijų ir profesinio orientavimo paslaugų teikimo švietimo įstaigose “ (LR švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 31 d. įsakymas Nr. V-1334).
Kaip vykdoma?	Vienuoliktus metus iš eilės duomenys apie PO paslaugas gaunančius 5-12 kl. mokinius už 2022-2023 m. m. buvo renkami per Ugdymo karjerai stebėsenos informacinę sistemą (UKSIS) . Anketinės apklausos būdu Mokinių ugdymo karjerai informacinės sistemos (MUKIS) Stebėsenos puslapyje duomenys pirmą kartą rinkti ir apie bendrojo ugdymo mokyklų mokinius, kurie mokosi pagal pradinio ugdymo programą (1-4 kl.).

Jaunimo užimtumas

- Vidurinio ugdymo aprėptis (proc.) (ŠVIS)
- Mokinių, po 10 kl. netęsiančių mokslo bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, dalis (proc.) (ŠVIS)
- Mokinių, po 12 kl. netęsiančių mokslo profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje arba universitete, dalis (proc.) (ŠVIS)
- Niekur nedirbančių ir nesimokančių 15-24 m. asmenų dalis (proc.) (Statistikos departamentas, Eurostatas)

PO paslaugų teikėjų tinklas

- Karjeros specialistų pasiskirstymas pagal lytį (proc.) (ŠVIS)
- Vienam karjeros specialisto (-ės) etatui tenkantis mokinių skaičius (vnt.) (UKSIS)
- Karjeros specialistų, turinčių aukštąjį išsilavinimą, tiesiogiai susijusių su PO, dalis (proc.) (UKSIS)
- Karjeros specialistų, turinčių 2 m. ir mažesnę darbo patirtį, dalis (proc.) (UKSIS)
- Vidutinis kvalifikacijos tobulinimui skirtų valandų skaičius (ak. val.) (UKSIS)

PO paslaugų prieinamumas

- Mokinių, gavusių individualių PO paslaugų savo mokykloje, dalis (proc.) (UKSIS)
- Mokinių, gavusių PO paslaugų mokinių grupėje savo mokykloje, dalis (proc.) (UKSIS)
- Mokinių, gavusių PO paslaugų už mokyklos ribų, dalis (proc.) (UKSIS)

PO paslaugų finansavimas

- Vidutinės vienam mokiniui tekusios PO lėšos (Eur) (UKSIS)

Mokinių karjeros kompetencijos

- Mokinių, rengusių karjeros planą, dalis (proc.) (UKSIS)

*Švietimo informacinių technologijų centro** direktoriaus 2015 m. gegužės 22 d. įsakymas Nr. V1-36.

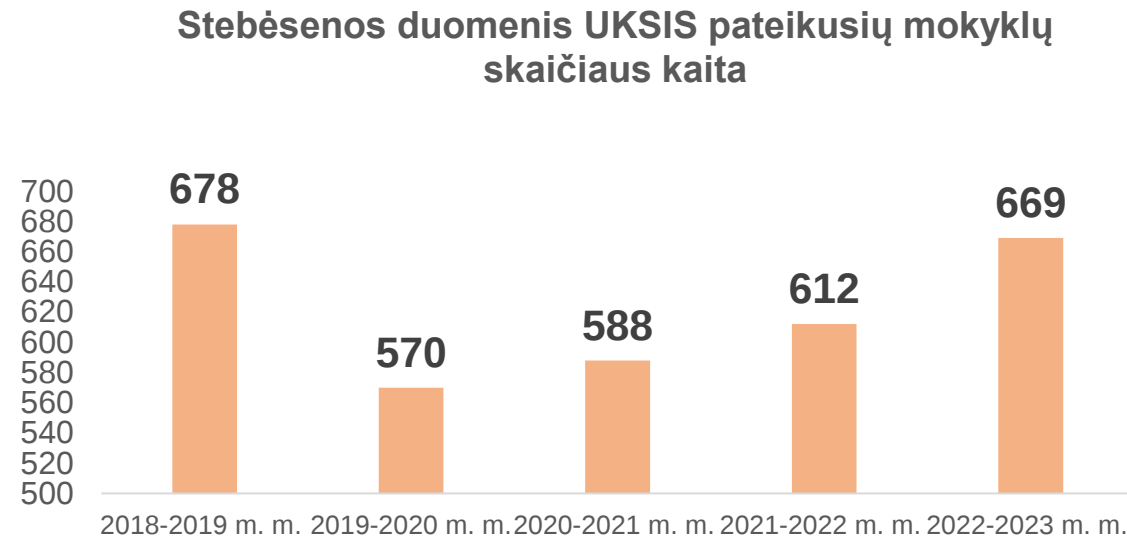
**2020 m. rugsėjo 1 d. Švietimo informacinių technologijų centras kartu su Ugdymo plėtotės centru, Specialiosios pedagogikos ir psichologijos centru, Švietimo aprūpinimo centru, Nacionaliniu egzaminų centru, Nacionaline mokyklų vertinimo agentūra buvo reorganizuotas, sujungiant šias įstaigas ir įsteigiant Nacionalinę švietimo agentūrą (NŠA).

Stebėsenos duomenis teikiančios švietimo įstaigos

Stebėsenos duomenis teikiančios švietimo įstaigos (1)

Institucijos tipas	Duomenis apie 5-12 kl. mokinių PO už 2022-2023 m. m. pateikusių švietimo įstaigų skaičius	Mokyklų skaičius ŠVIS
Pagrindinė mokykla	144	230
Progimnazija	154	173
Gimnazija	331	392
Profesinio mokymo įstaiga	40	52
Iš viso	669	874
Duomenų šaltinis: UKSIS, ŠVIS		

Duomenų šaltinis: UKSIS

Stebėsenos duomenis teikiančios švietimo įstaigos (2)

Savivaldybė	Duomenis apie 1-4 kl. mokinių PO už 2022-2023 m. m. pateikusių švietimo įstaigų skaičius
Akmenės r. sav.	4
Alytaus m. sav.	5
Alytaus r. sav.	4
Anykščių r. sav.	2
Birštono sav.	1
...	...
...	...
...	...
Zarasų r. sav.	2
	Iš viso: 582
	<i>Duomenų šaltinis: MUKIS</i>

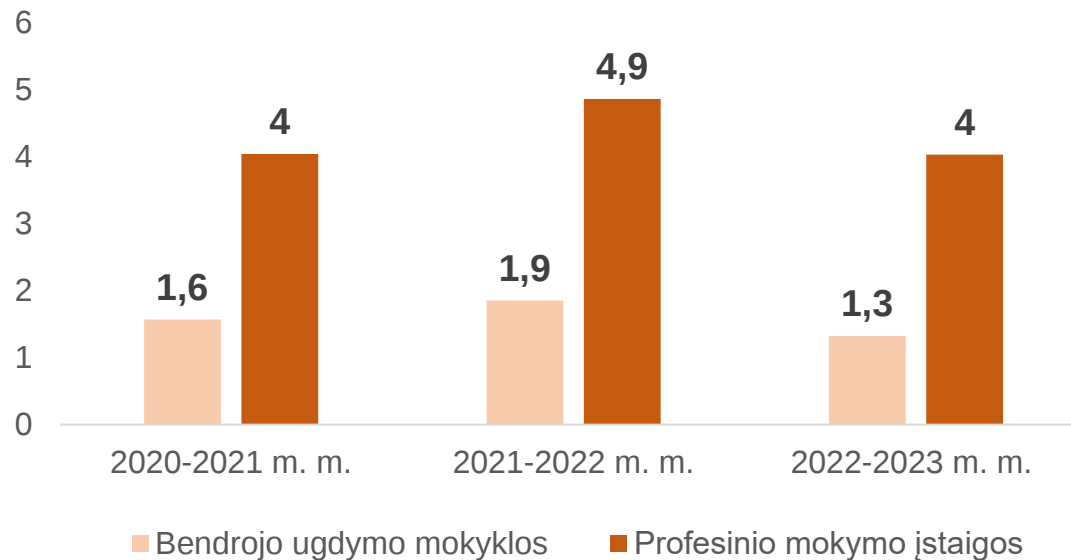
Jaunimo užimtumas

Jaunimo užimtumas (1)

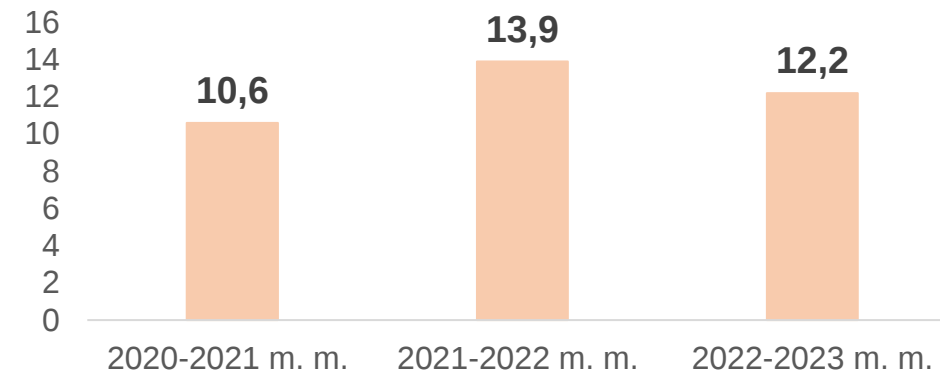
Šalyje (1)

Mokinių, po 10 kl. netęsiančių mokslo bendrojo ugdymo mokykloje arba profesinio mokymo įstaigoje, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Mokinių, po 12 kl. netęsiančių mokslo profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje arba universitete, dalis (proc.)

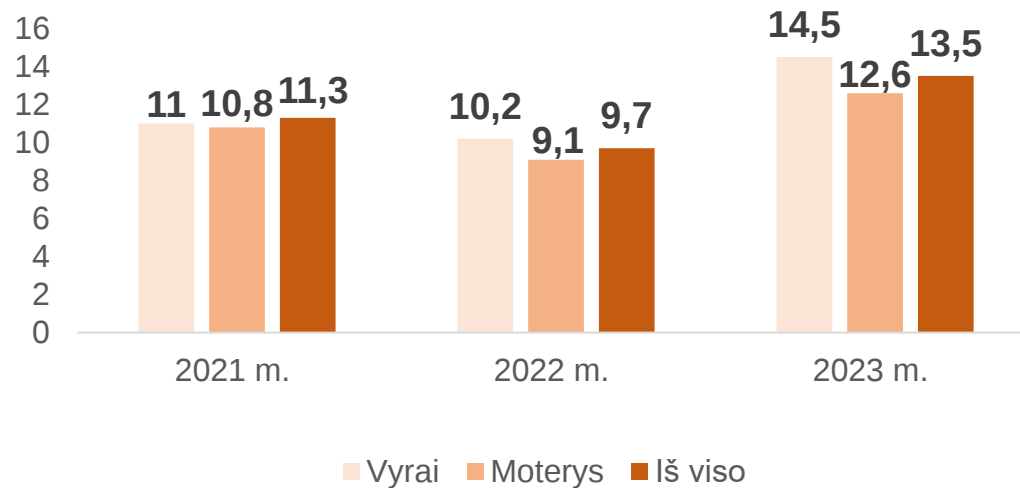

Duomenų šaltinis: ŠVIS

Jaunimo užimtumas (2)

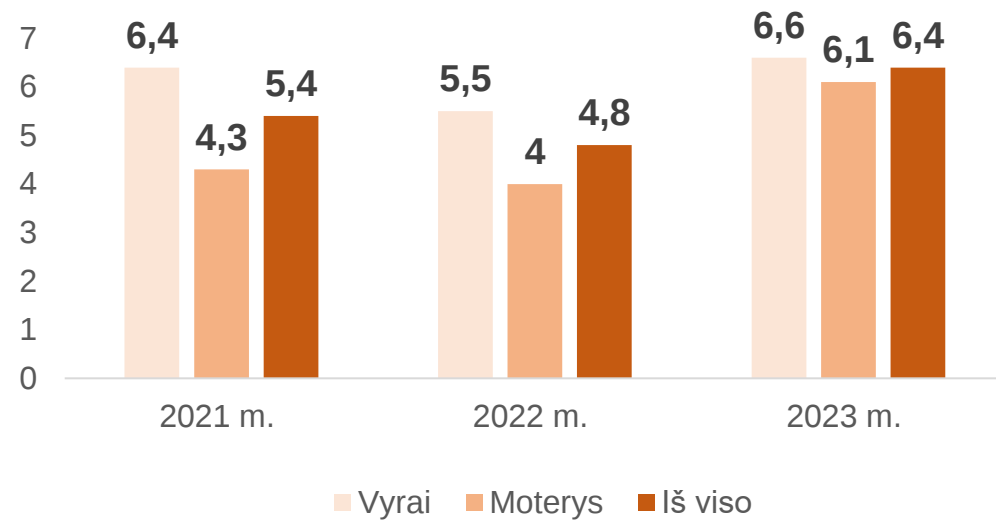
Šalyje (2)

Niekur nedirbančių ir nesimokančių 15-24 m. asmenų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Statistikos departamentas

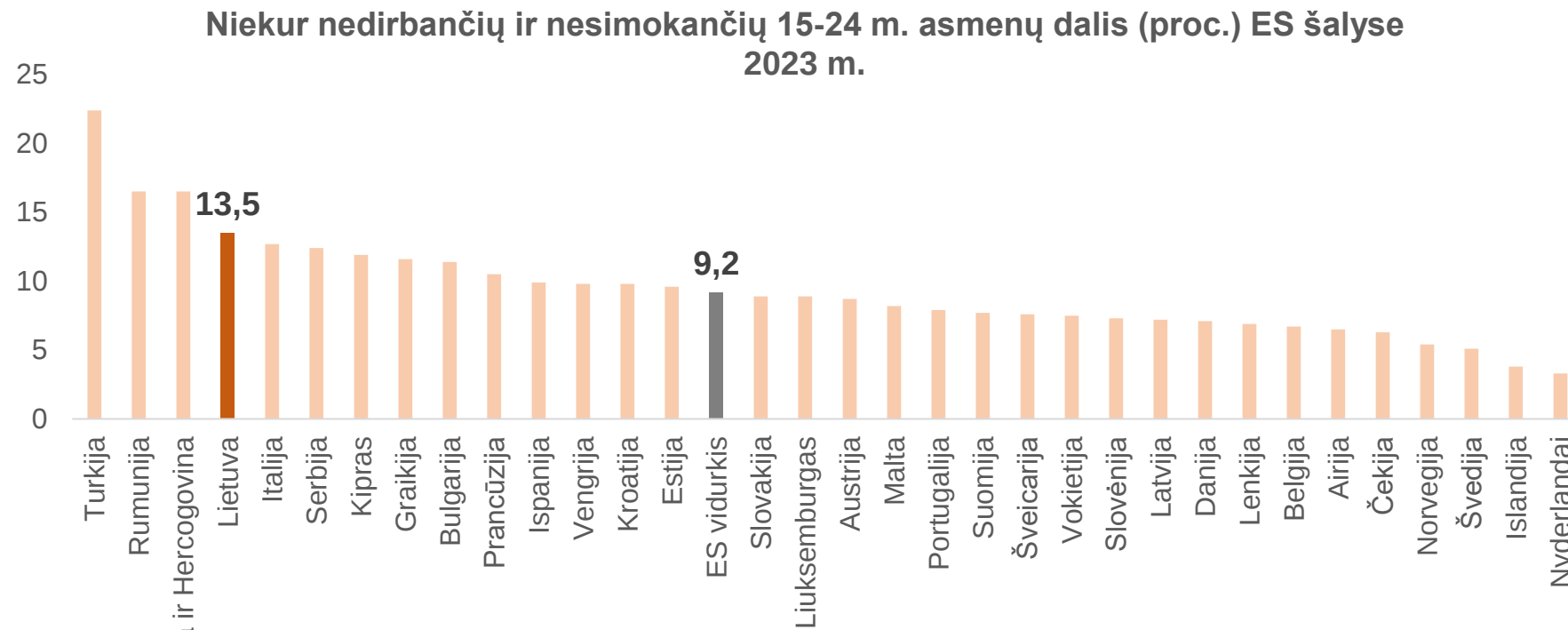
Neįgijusių vidutinio (pagrindinio ir vidurinio) išsilavinimo ir nesimokančių 18-24 m. asmenų dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: Statistikos departamentas

Jaunimo užimtumas (3)

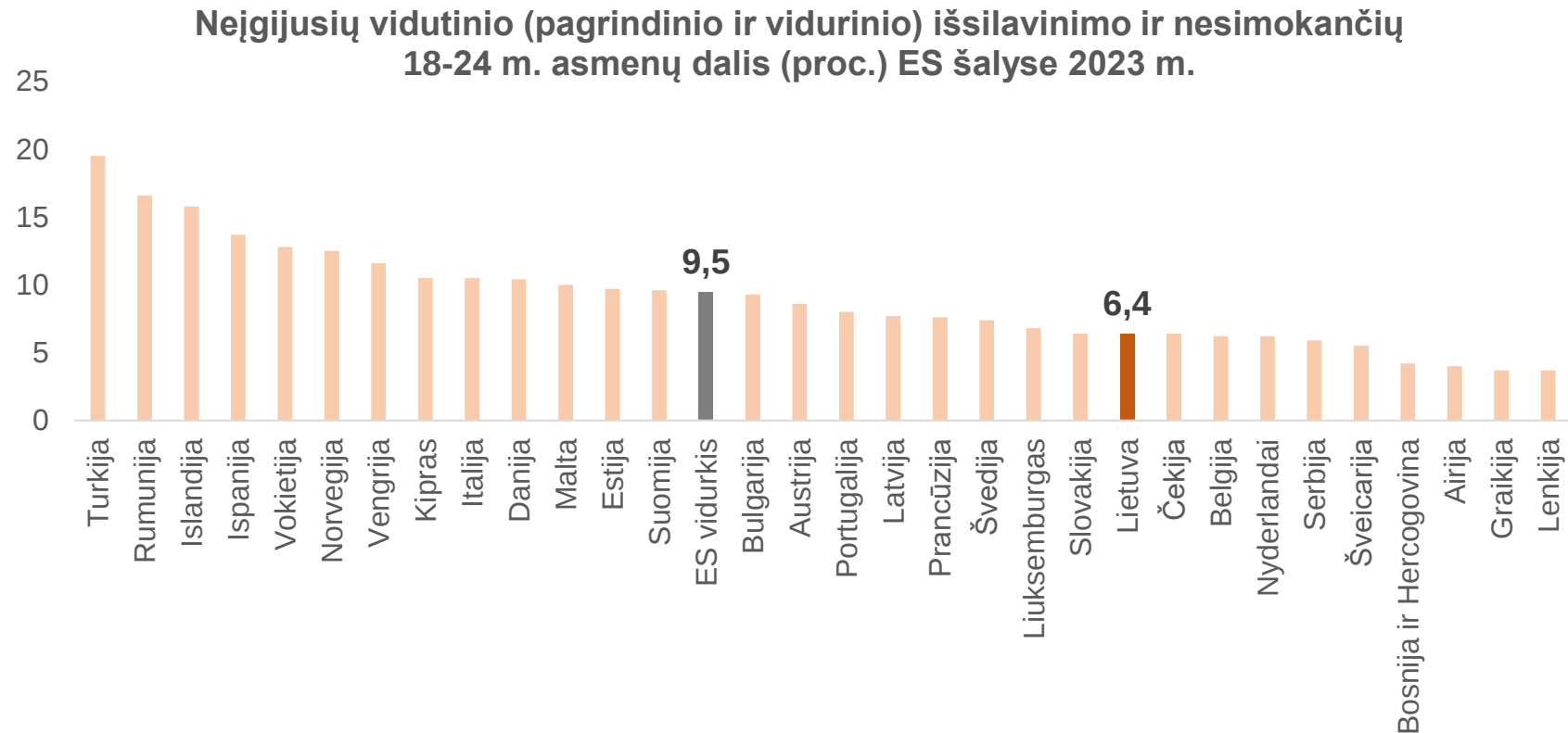
ES šalyse (1)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

Jaunimo užimtumas (5)

ES šalyse (2)

Duomenų šaltinis: Eurostatas

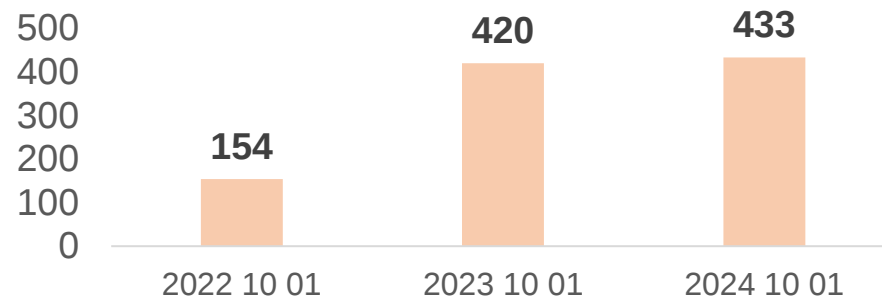
Profesinio orientavimo paslaugų teikėjų tinklas

PO paslaugų teikėjų tinklas (1)

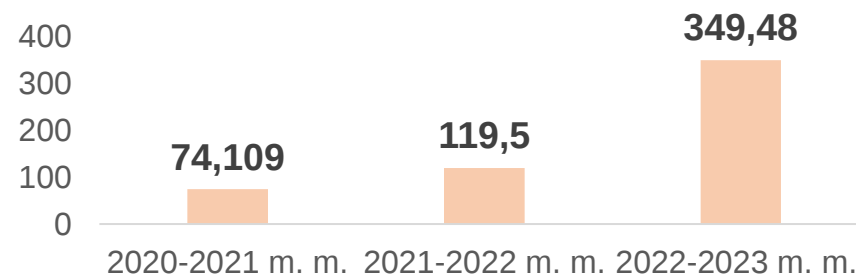
Karjeros specialistų skaičius ir etatai šalyje

Švietimo įstaigose dirbančių karjeros specialistų skaičius šalyje (vnt.)

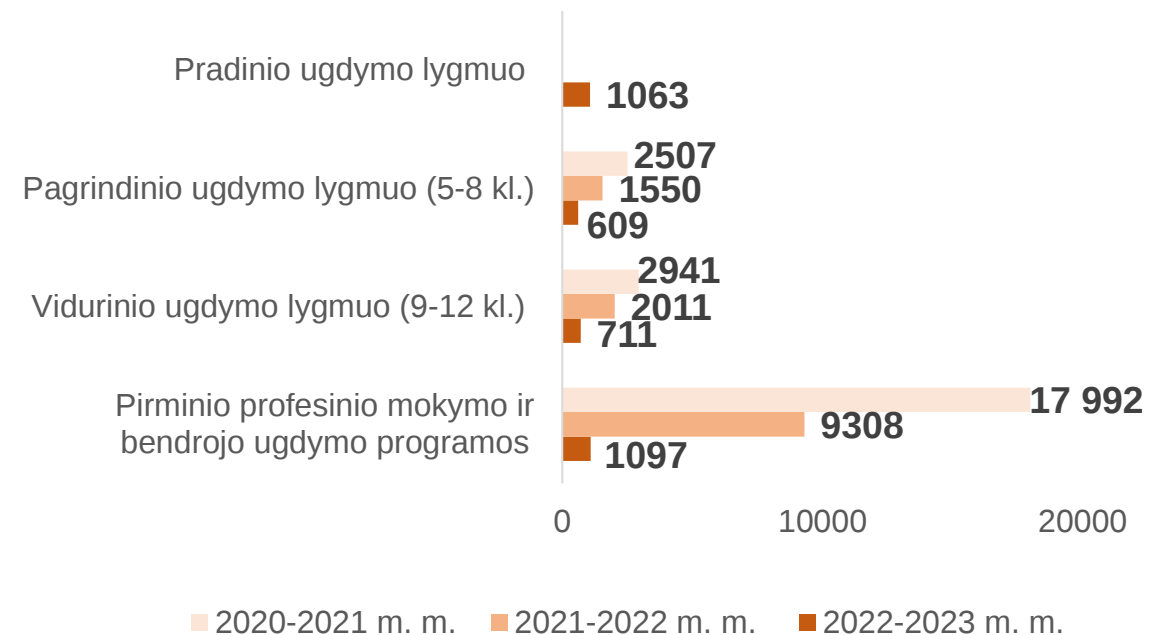
Duomenų šaltinis: ŠVIS

Karjeros specialistų etatų skaičius šalyje (vnt.)

Duomenų šaltinis: UKSIS

Vienam karjeros specialistės (-o) etatui tenkantis mokinių skaičius (vnt.)

Duomenų šaltinis: UKSIS

Pastaba: duomenys apie 1-4 kl. mokinių PO už 2020-2021 ir 2021-2022 m. m. nebuvo renkami.

PO paslaugų teikėjų tinklas (2)

Karjeros specialistų užimami etatai savivaldybėse

Savivaldybės, kurių mokyklose 2022-2023 m. m. buvo didžiausias karjeros specialistų etatų skaičius

Savivaldybė	Karjeros specialistų etatų skaičius
Vilniaus m. sav.	46,57
Kauno m. sav.	40,36
Klaipėdos m. sav.	27,3
Šiaulių m. sav.	25,25
Panevėžio m. sav.	13,38
Kauno r. sav.	9,93
Ukmergės r. sav.	9,6
Mažeikių r. sav.	8,12
Alytaus m. sav.	7,89
Vilniaus r. sav.	7,035

Duomenų šaltinis: UKSIS

Savivaldybės, kurių mokyklose 2022-2023 m. m. buvo mažiausias karjeros specialistų etatų skaičius

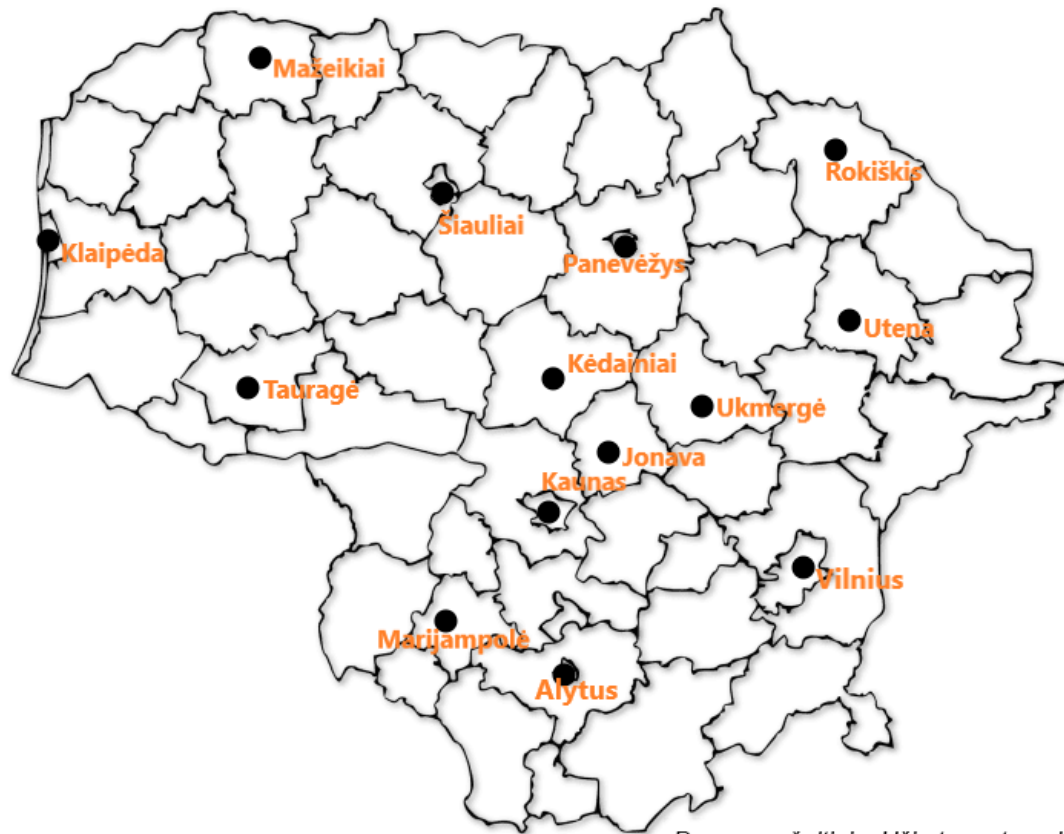
Savivaldybė	Karjeros specialistų etatų skaičius
Alytaus r. sav.	1,6
Panevėžio r. sav.	1,6
Skuodo r. sav.	1,6
Kalvarijos sav.	1,56
Kelmės r. sav.	1,41
Rietavo sav.	1,3
Pagėgių sav.	1,11
Neringos sav.	1
Birštono sav.	0,6
Jurbarko r. sav.	0,5

Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų teikėjų tinklas (3)

Regioniniai karjeros centrai „Karjeras”

Regioninių karjeros centrų tinklas šalyje

Duomenų šaltinis: Užimtumo tarnyba

Regioniniuose karjeros centruose su 8-12 kl. mokiniais dirbančių specialistų skaičius (vnt.)

	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Vilniaus KAD	KK – 4 VK – 1	KK – 3 VK – 1	KK – 11 VK – 2
Kauno KAD	KK – 6 VK – 2	KK – 6 VK – 3	KK – 11 VK – 3
Klaipėdos KAD	KK – 4 VK – 2	KK – 4 VK – 1	KK – 9 VK – 1
Šiaulių KAD	KK – 4 VK – 2	KK – 4 VK – 2	KK – 12 VK – 2
Panevėžio KAD	KK – 3 VK – 2	KK – 2 VK – 1	KK – 12 VK – 2
Iš viso:	KK – 21 VK – 9	KK – 19 VK – 8	KK – 55 VK – 10

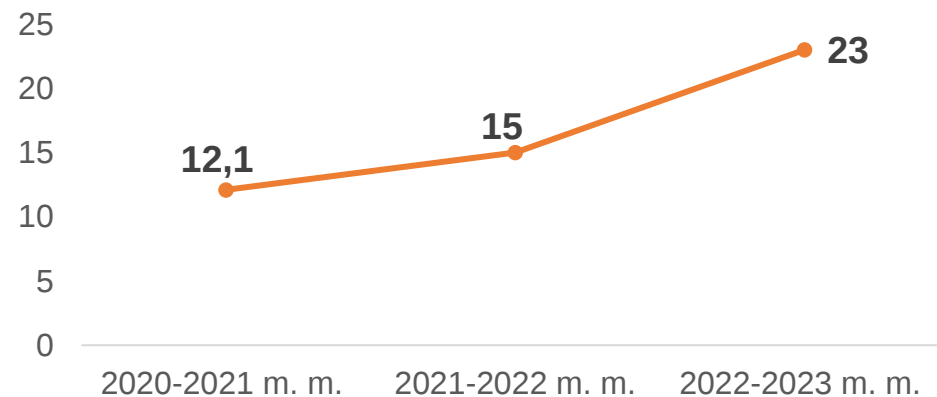
KAD – klientų aptarnavimo departamentas
KK – karjeros konsultantai
VK – veiklinimo koordinatoriai

Duomenų šaltinis: Užimtumo tarnyba

PO paslaugų teikėjų tinklas (4)

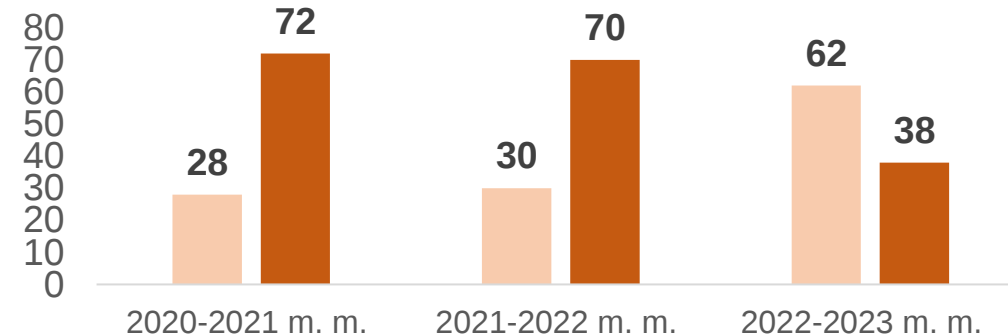
Karjeros specialistų pasirengimas teikti PO paslaugas (1)

Karjeros specialistų, turinčių aukštąjį išsilavinimą PO srityje, dalis (proc.)

Duomenų šaltinis: UKSIS

Naujų (darbo patirtis iki 2 m.) ir patyrusių (daugiau nei 2 m. darbo patirtis) karjeros specialistų dalis (proc.)

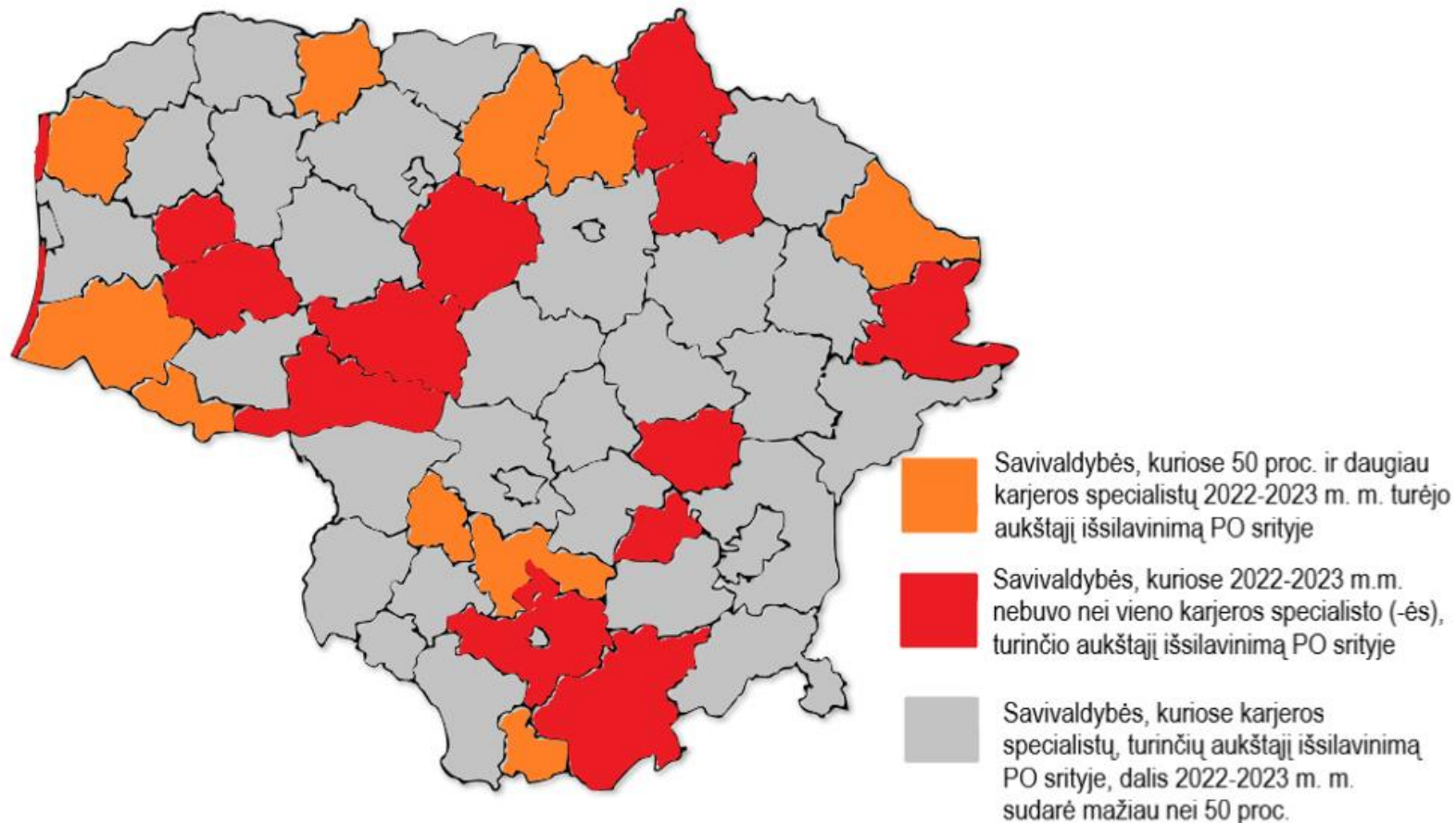
■ Darbo patirtis iki 2 m. ■ Daugiau nei 2 m. darbo patirtis

Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų teikėjų tinklas (5)

Karjeros specialistų pasirengimas teikti PO paslaugas (2)

Karjeros specialistų išsilavinimas PO srityje šalyje

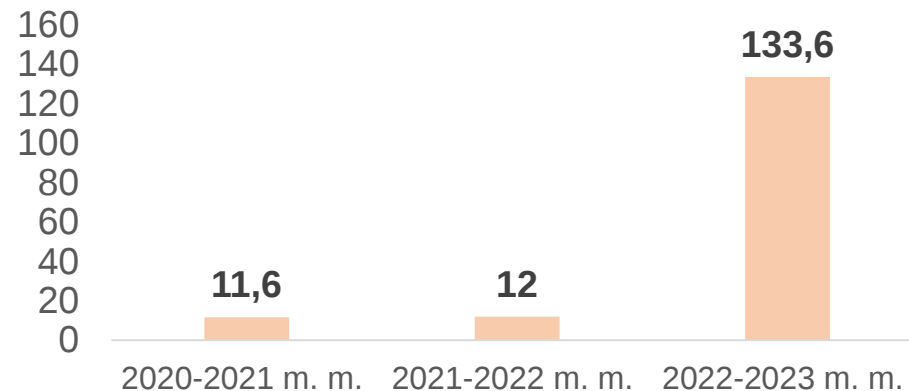

Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų teikėjų tinklas (6)

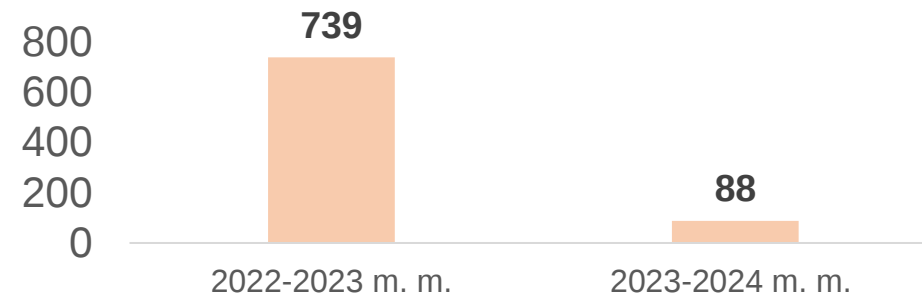
Karjeros specialistų pasirengimas teikti PO paslaugas (3)

Vidutinis karjeros specialistės (-o) kvalifikacijos tobulinimui skirtų valandų skaičius (ak. val.)

Duomenų šaltinis: UKSIS

Asmenų, išklausiusių 200 ak. val. karjeros specialistės (-o) kvalifikacijos tobulinimo kursą LINEŠA, skaičius (vnt.)

Duomenų šaltinis: LINEŠA

PO paslaugų teikėjų tinklas (7)

Karjeros specialistų pasirengimas teikti PO paslaugas (4)

Savivaldybės, kurių karjeros specialistai 2022-2023 m. m. mokėsi daugiausiai

Savivaldybė	Vidutinis kvalifikacijos tobulinimui skirtas laikas (ak. val.)
Kretingos r. sav.	259,44
Jurbarko r. sav.	204
Varėnos r. sav.	202,5
Zarasų r. sav.	202,4
Pagėgių sav.	200
Neringos sav.	200
Kupiškio r. sav.	200
Birštono sav.	200
Ukmergės r. sav.	195,75
Tauragės r. sav.	191,56

Duomenų šaltinis: UKSIS

Savivaldybės, kurių karjeros specialistai 2022-2023 m. m. mokėsi mažiausiai

Savivaldybė	Vidutinis kvalifikacijos tobulinimui skirtas laikas (ak. val.)
Anykščių r. sav.	89,22
Vilniaus m. sav.	88,06
Molėtų r. sav.	76,33
Rokiškio r. sav.	75,25
Ignalinos r. sav.	67,33
Vilniaus r. sav.	56,18
Panevėžio r. sav.	51
Prienų r. sav.	42
Druskininkų sav.	10,83
Kalvarijos sav.	0

Duomenų šaltinis: UKSIS

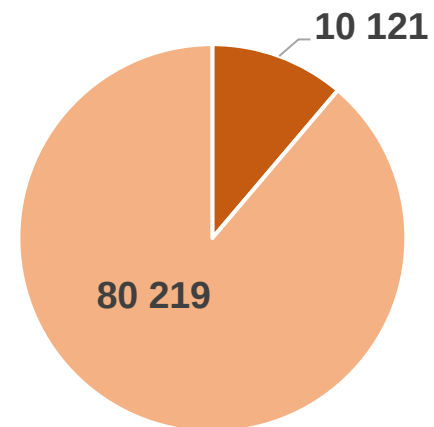
Profesinio orientavimo paslaugų prieinamumas

PO paslaugų prieinamumas (1)

PO paslaugas gavę mokiniai

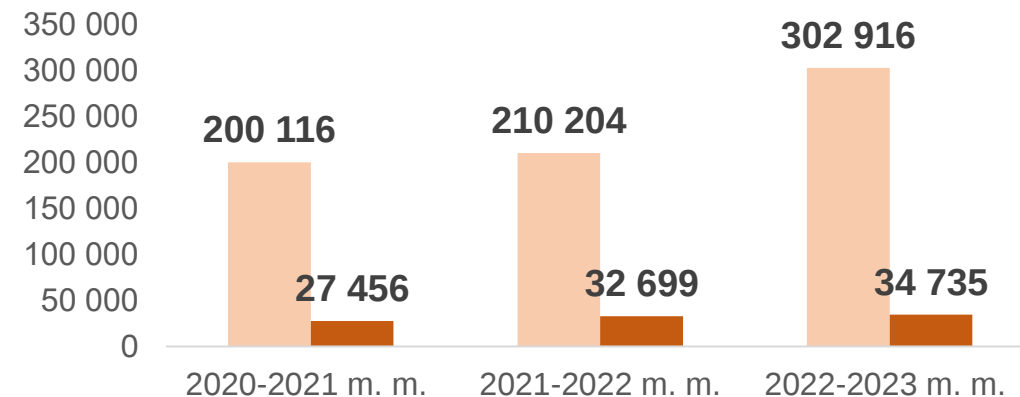
2022-2023 m. m. PO paslaugas gavusių pradinio ugdymo lygmens (1-4 kl.) mokinių skaičius

- 1-4 kl. mokiniai, turintys SUP
- 1-4 kl. mokiniai, neturintys SUP

Duomenų šaltinis: MUKIS

PO paslaugas gavusių mokinių skaičius (vnt.)

■ Bendrojo ugdymo mokyklos ■ Profesinio mokymo įstaigos

Duomenų šaltinis: UKSIS, MUKIS

PO paslaugų prieinamumas (2)

PO paslaugų pobūdis (1-4 kl.)

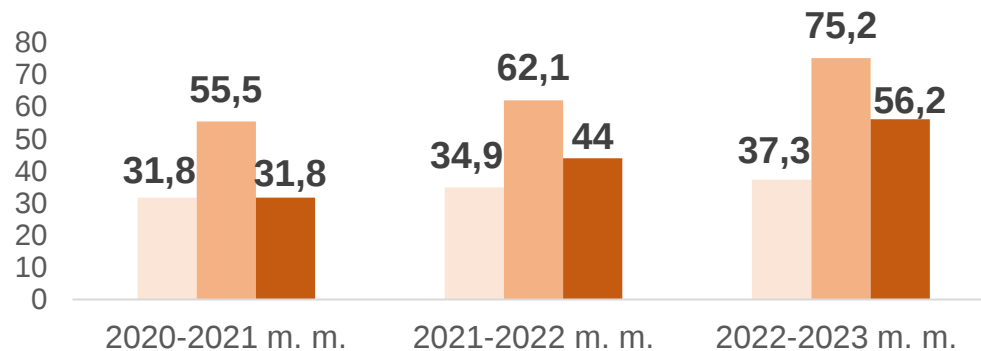
PO paslaugų, suteiktų pradinio ugdymo lygmens (1-4 kl.) mokiniams ir jų tėvams, aprėptis (2022-2023 m. m.)

Vidutinis 1 mokinių klasei skirtų PO valandų skaičius	5,14 val.
Vidutinis 1 mokinių klasei mokykloje organizuotų ugdymo karjerai užsiėmimų* ir informacinių renginių** skaičius	10 užsiėmimų/renginių
Vidutinis 1 mokinių klasei organizuotų vizitų***, skirtų pažinčiai su įvairiomis profesijomis už mokyklos ribų, skaičius	3 vizitai
Vidutinis konsultacijų, skirtų mokinių tėvams, skaičius	3 konsultacijos
*Klasės valandėlės ir integruotos pamokos savęs pažinimo, karjeros kompetencijas ugdančių žaidimų temomis, projektinės veiklos ir kt. ** Susitikimai su profesijų atstovais, protmūšiai, viktorinos, piešinių parodos, konkursai ir kt. ***Pažintinės mokinių išvykos į tikras darbo vietas, įskaitant ir mokinių tėvų (globėjų) darbo vietas <i>Duomenų šaltinis: MUKIS</i>	

PO paslaugų prieinamumas (2)

PO paslaugų pobūdis (5-12 kl.)

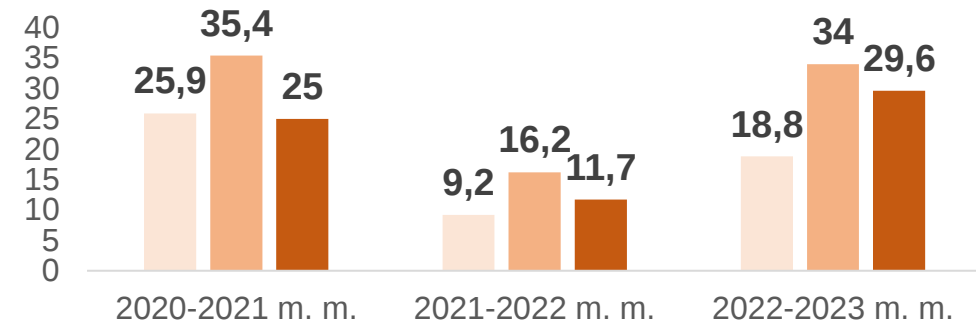
Bendrojo ugdymo mokyklų 5-12 kl. mokinių, gavusių PO paslaugų, dalis (proc.) pagal paslaugų formą

- Individuali konsultacija
- PO paslaugos mokinių grupėje
- Išvykos į įstaigas, įmones ir organizacijas

Duomenų šaltinis: UKSIS

Profesinio mokymo įstaigų mokinių, gavusių PO paslaugų, dalis (proc.) pagal paslaugų formą

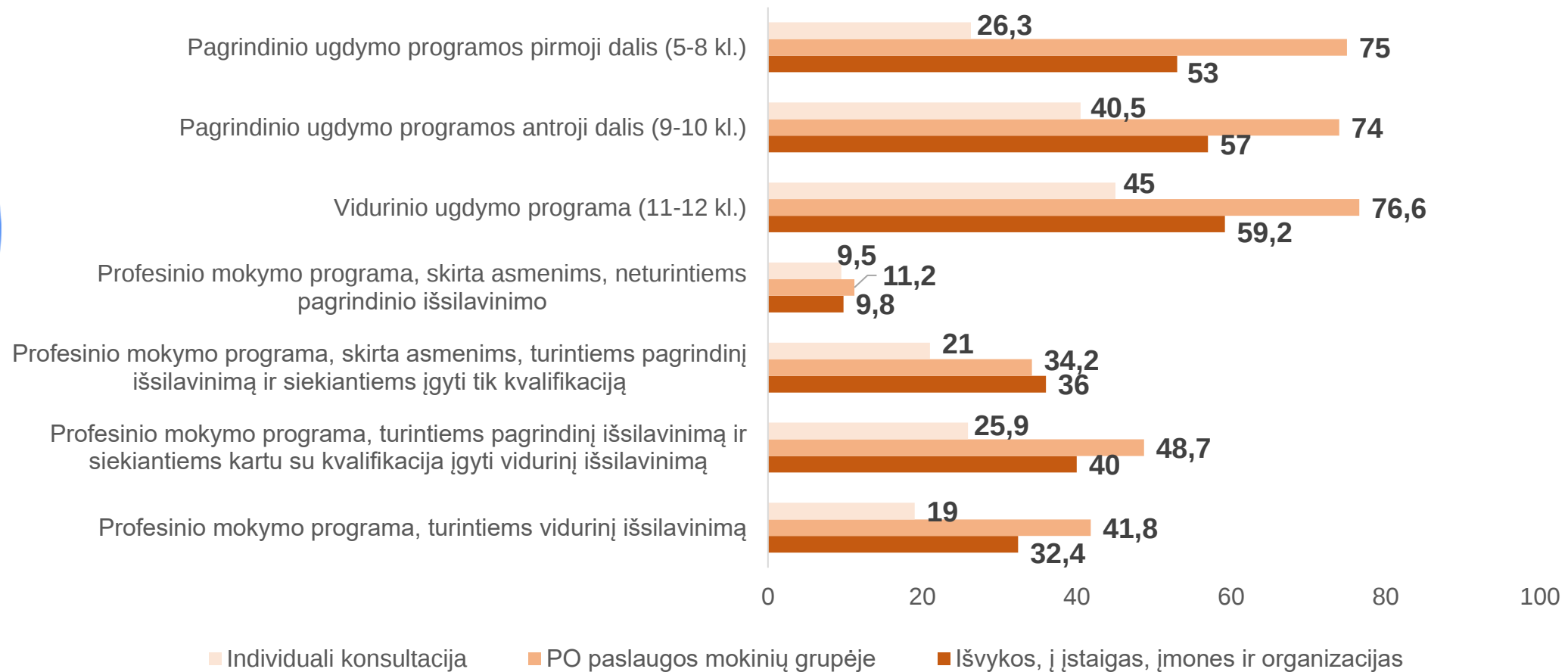
- Individuali konsultacija
- PO paslaugos mokinių grupėje
- Išvykos į įstaigas, įmones ir organizacijas

Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų prieinamumas (3)

PO paslaugų pobūdis pagal ugdymo programas

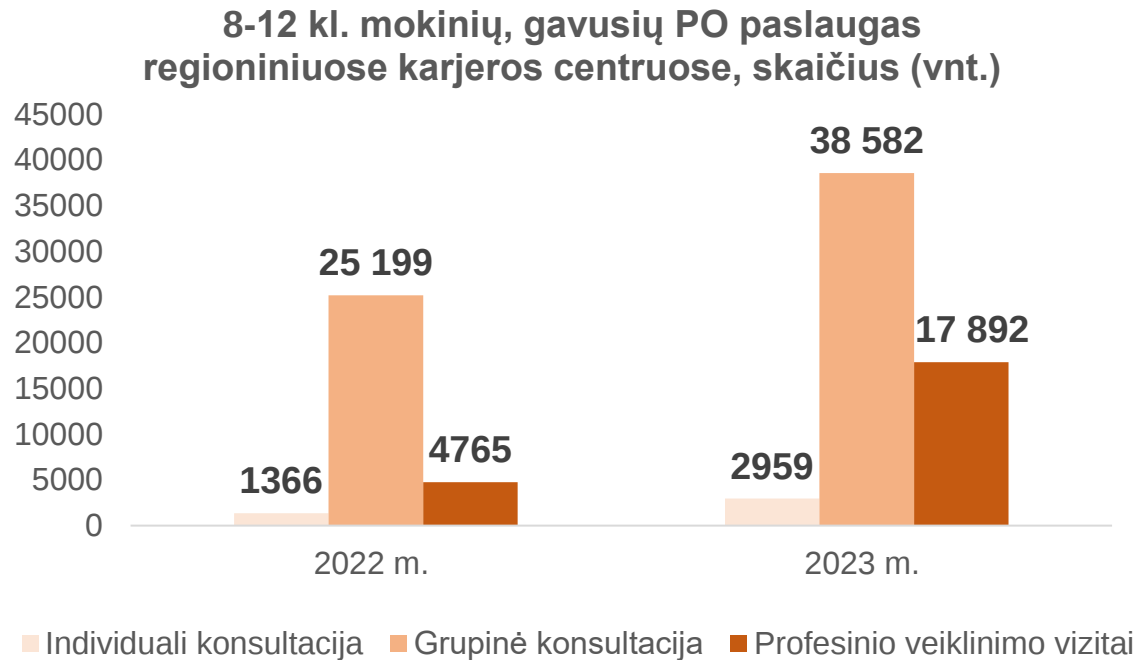
PO paslaugų prieinamumas pagal ugdymo programas 2022-2023 m. m. (mokinių dalis, proc.)

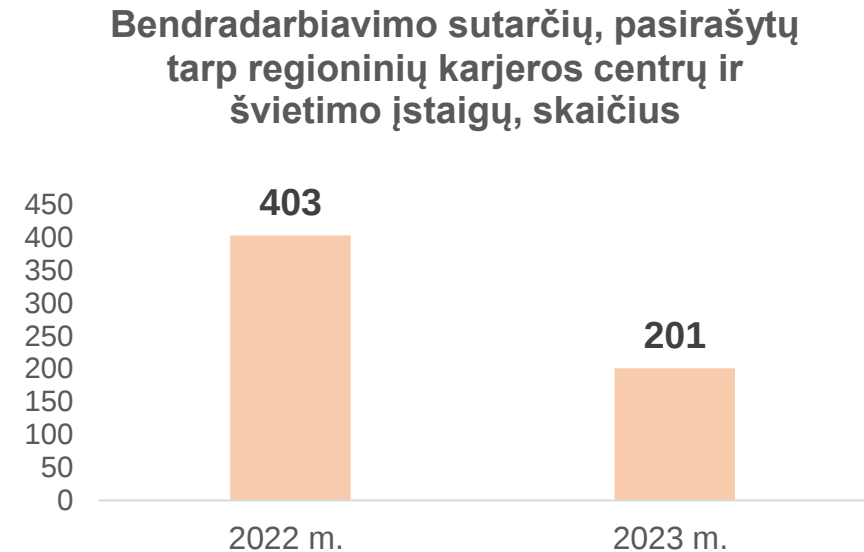
Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų prieinamumas (4)

Regioniniuose karjeros centruose PO paslaugas gavę mokiniai

Duomenų šaltinis: Užimtumo tarnyba

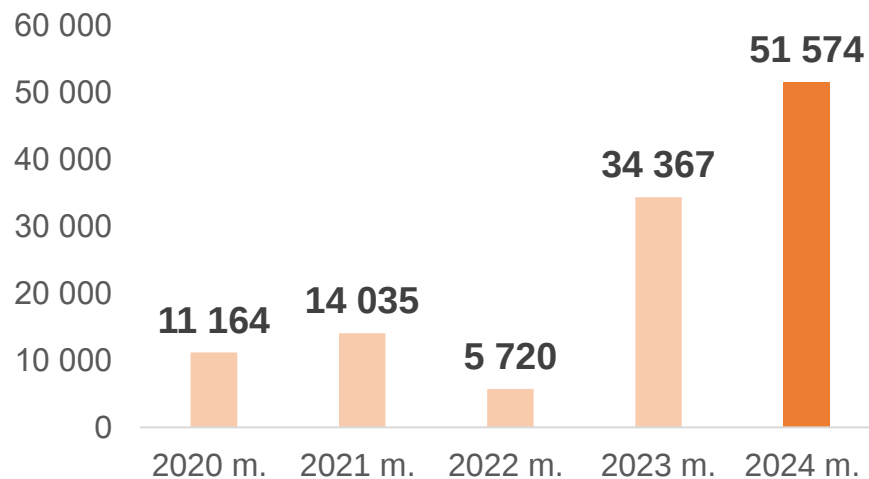

Duomenų šaltinis: Užimtumo tarnyba

PO paslaugų prieinamumas (5)

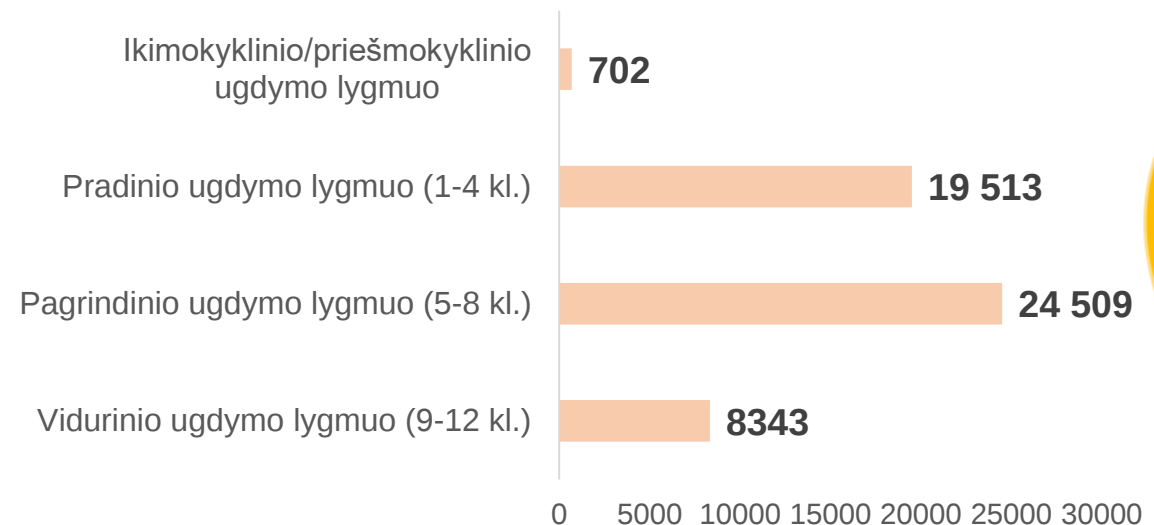
Nacionalinė profesinio veiklinimo iniciatyva „Šok į tėvų klumpes“

„Šok į tėvų klumpes“ dalyvavusių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičiaus kaita

Duomenų šaltinis: MUKIS

„Šok į tėvų klumpes 2024“ dalyvavusių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius (vnt.) pagal ugdymo lygmenį

Duomenų šaltinis: MUKIS

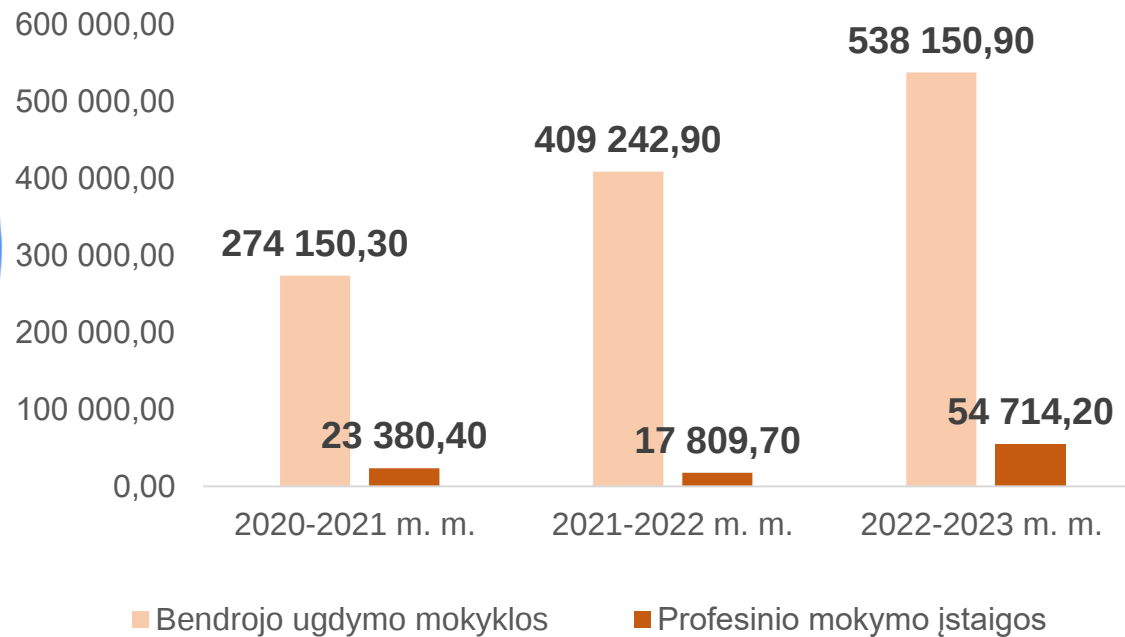
Profesinio orientavimo paslaugų finansavimas

PO paslaugų finansavimas (1)

Šalyje

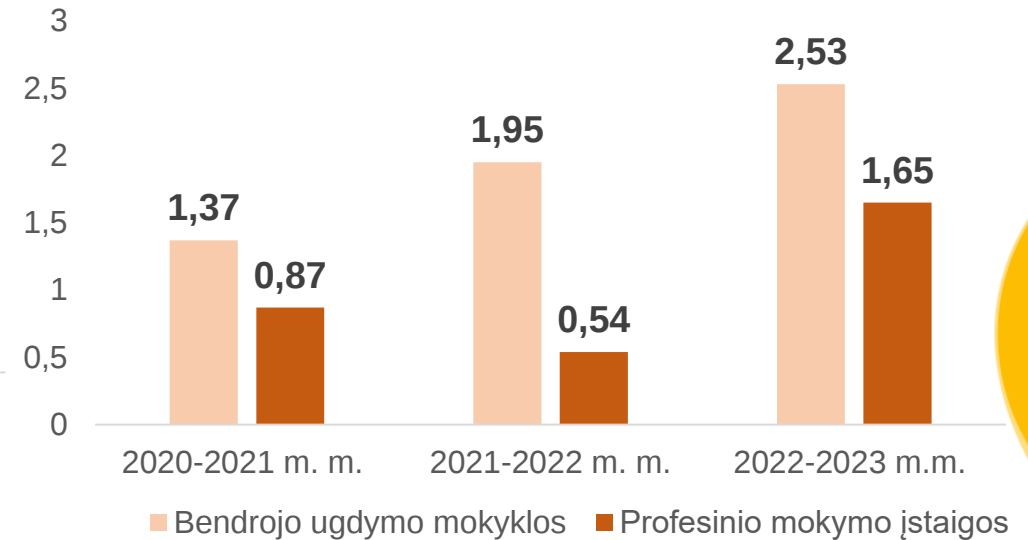
Mokinių pažintinei veiklai ir PO panaudotų klasių krepšelio lėšų suma (Eur)*

Duomenų šaltinis: UKSIS

* Remiantis Mokymo lėšų, apskaičiavimo, paskirstymo ir panaudojimo tvarkos aprašu (LR Vyriausybės 2018 m. liepos 18 d. nutarimas Nr. 679), mokinių pažintinei veiklai ir PO panaudotos lėšos sumuojamos.

Vidutinės vienam mokiniui tekusios PO lėšos (Eur/mokiniui) pagal institucijos tipą

Duomenų šaltinis: UKSIS

PO paslaugų finansavimas (2)

Savivaldybėse

Savivaldybės, 2022-2023 m. m. mokinių PO
skyrusios daugiausiai lėšų

Savivaldybė	Vidutinės vienam mokiniui tekusios PO lėšos (Eur/mokiniui)
Neringos sav.	81,53
Druskininkų sav.	13,80
Radviliškio r. sav.	8,25
Jonavos r. sav.	7,75
Birštono sav.	6,62
Rietavo sav.	5,96
Raseinių r. sav.	4,64
Lazdijų r. sav.	4,51
Anykščių r. sav.	4,50
Alytaus m. sav.	4,49

Duomenų šaltinis: UKSIS

Savivaldybės, 2022-2023 m. m. mokinių PO
skyrusios mažiausiai lėšų

Savivaldybė	Vidutinės vienam mokiniui tekusios PO lėšos (Eur/mokiniui)
Kalvarijos sav.	1,03
Biržų r. sav.	0,95
Panevėžio r. sav.	0,73
Skuodo r. sav.	0,69
Pakruojo r. sav.	0,66
Alytaus r. sav.	0,58
Kazlų Rūdos sav.	0,58
Kretingos r. sav.	0,48
Jurbarko r. sav.	0,22
Pagėgių sav.	0

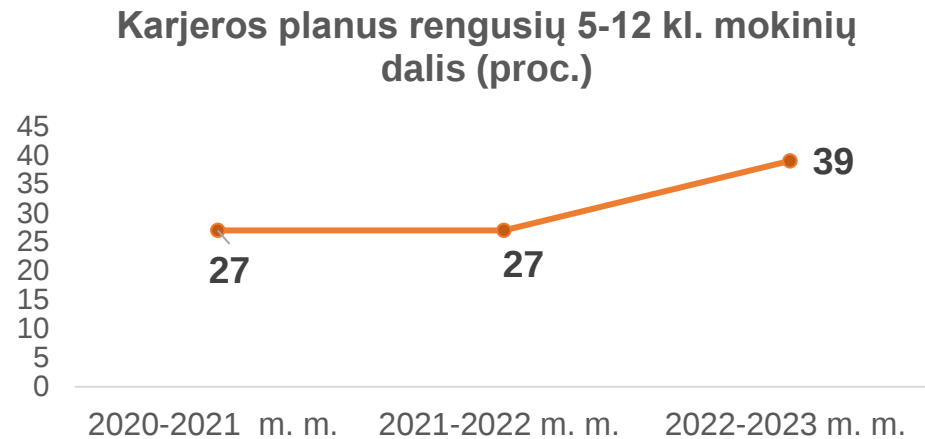
Duomenų šaltinis: UKSIS

Mokinių karjeros kompetencijos

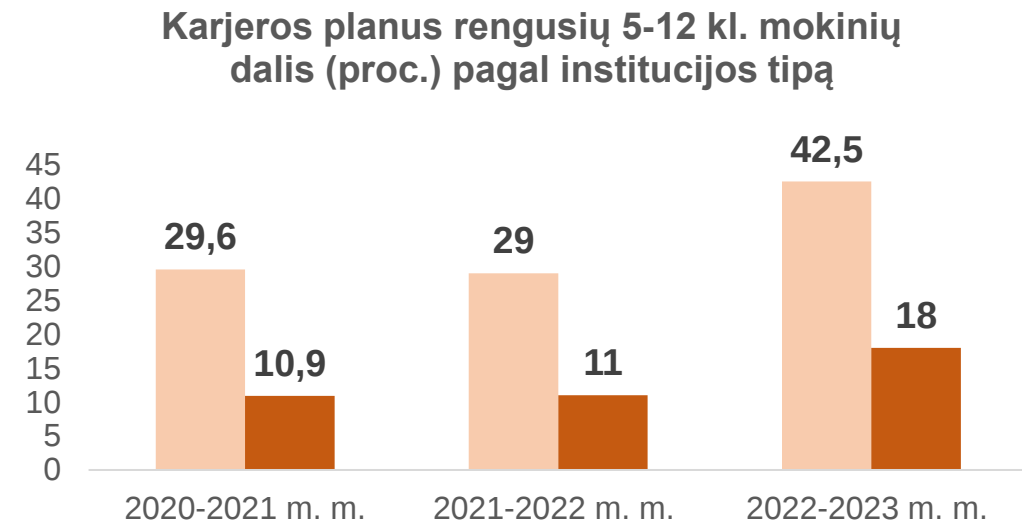

Mokinių karjeros kompetencijos

Karjeros planų rengimo aprėptis šalyje

Duomenų šaltinis: UKSIS

■ Bendrojo ugdymo mokyklos ■ Profesinio mokymo įstaigos

Duomenų šaltinis: UKSIS

Mokinių karjeros kompetencijos

Karjeros planų rengimo aprėptis savivaldybėse (1)

Savivaldybės, kuriose 2022-2023 m. m. buvo daugiausiai karjeros planus rengusių mokinių (5-12 kl.)

Savivaldybė	Karjeros planą rengusių mokinių dalis (proc.)
Varėnos r. sav.	86,4
Pakruojo r. sav.	83,88
Šiaulių m. sav.	83,77
Radviliškio r. sav.	83,42
Neringos sav.	79,05
Pagėgių sav.	78,33
Rietavo sav.	78,28
Kazlų Rūdos sav.	73,39
Šilutės r. sav.	70
Utenos r. sav.	66,03

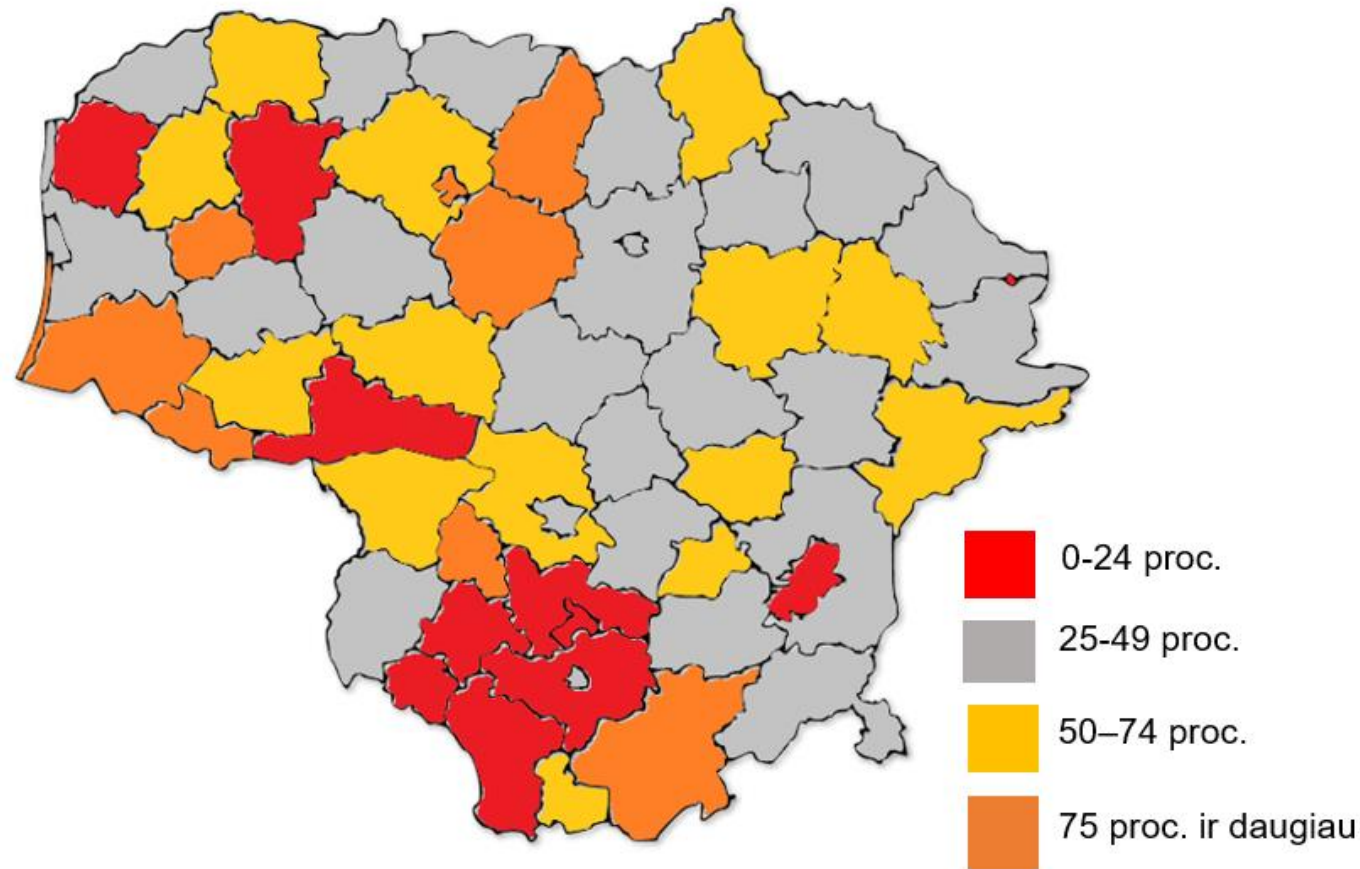
Savivaldybės, kuriose 2022-2023 m. m. buvo mažiausiai karjeros planus rengusių mokinių (5-12 kl.)

Savivaldybė	Karjeros planą rengusių mokinių dalis (proc.)
Marijampolės sav.	21,27
Vilniaus m. sav.	21,39
Lazdijų r. sav.	19,23
Alytaus r. sav.	18,72
Telšių r. sav.	18,58
Visagino sav.	18,17
Prienų r. sav.	15,97
Kalvarijos sav.	8,33
Jurbarko r. sav.	3,29
Birštono sav.	0

Mokinių karjeros kompetencijos

Karjeros planų rengimo aprėptis savivaldybėse (2)

Karjeros planų rengimo rengimo aprėptis savivaldybėse
(mokinių dalis proc.)

Duomenų šaltinis: UKSIS

Pagrindiniai rezultatai (1)

Stebėsenos duomenis teikiančios įstaigos

- ❑ Stebėsenos duomenis teikiančių švietimo įstaigų skaičius pastaraisiais metais palaipsniui auga. Duomenis apie 2022-2023 m. m. teiktas PO paslaugas **5-12 kl.** mokiniams **UKSIS** pateikė **669** švietimo įstaigos arba **79 proc.** visų UKSIS duomenų teikėjų. Iš jų **629** bendrojo ugdymo mokyklos ir jų skyriai, ir **40** profesinio mokymo įstaigų ir jų skyrių, t. y. **57** įstaigomis daugiau nei už 2021-2022 m. m. **MUKIS anketa** apie PO paslaugas gaunančius **1-4 kl.** mokinius užpildė **582** švietimo įstaigos ir jų skyriai, vykdančios pradinio ugdymo lygmens programas.
- ❑ Didžioji stebėsenos duomenų teikėjų dalis – mokyklose dirbantys karjeros specialistai arba kiti už PO mokykloje atsakingi asmenys (pvz., mokyklų administracijų atstovai, švietimo pagalbos mokiniui specialistai). Taip pat regioninių karjeros centrų „Karjeras“ specialistai. Surinkti duomenys leidžia daryti išvadą apie bendrąją PO būklę iki ir po **nacionalinės PO reformos (2022)**.

Jaunimo užimtumas

- ❑ Nežymiai, tačiau mažėja anksti iš švietimo sistemos iškrentančių **10 ir 12 kl.** mokinių. Lyginant su 2021-2022 m. m., mokslų bendrojo ugdymo mokyklose netęsiančių 10-tokų sumažėjo **0,6 proc.** (nuo **1,9 proc.** iki **1,3 proc.**), profesinio mokymo įstaigose – **0,9 proc.** (nuo **4,9 proc.** iki **4 proc.**). Tuo tarpu mokslų profesinio mokymo įstaigoje, kolegijoje ar universitete 2022-2023 m. m. netęsė **12,2 proc.** 12-tokų, t. y. **1,7 proc.** mažiau nei 2021-2022 m. m. (**13,9 proc.**).

Pagrindiniai rezultatai (2)

- ❑ Daugėja niekur nedirbančių ir nesimokančių **15-24 m.** jaunuolių. Pastaraisiais metais tokių asmenų dalis augo **0,9 proc.** ir 2023 m. sudarė **13,5 proc.** Vis dar išlieka tendencija, kad daugiau tokių asmenų tarpe jaunų vyrų (**14,5 proc.**). Pagal šį rodiklį Lietuva 2023 m. tarp ES šalių užėmė **4 vietą** ir gerokai lenkė ES šalių vidurkį (**9,2 proc.**). Daugiau tokių asmenų nei Lietuvoje buvo tik Turkijoje, Rumunijoje, Bosnijoje ir Hercegovinoje. Kiek geresnė padėtis kalbant apie anksti iš švietimo sistemos iškrentančių **18-24 m.** jaunuolių amžiaus grupę. Nors neįgijusių vidutinio (pagrindinio ir vidurinio) išsilavinimo ir nesimokančių 18-24 m. asmenų dalis šalyje augo **2 proc.** (nuo **4,8 proc.** iki **6,4 proc.**), Lietuvoje 2023 m. tokių jaunuolių buvo mažiau nei ES vidurkis (**9,5 proc.**).

PO paslaugų teikėjų tinklas

- ❑ 2023 m. spalio 1 d. PO paslaugas mokiniams teikė **420** karjeros specialistai (**266** karjeros specialistais daugiau nei 2022 m. spalio 1 d.). Dirbančių karjeros specialistų skaičiaus augimas šalyje susijęs su 2022-2023 m. m. pradžioje pradėta vykdyti nacionaline PO reforma, kurios vienas pagrindinių tikslų - išplėtoti karjeros specialistų tinklą šalyje, mokyklose įdarbinant naujus specialistus.
- ❑ Šalies mokyklose 2022-2023 m. m. dirbę karjeros specialistai dalijosi **349,48 etatus**, t. y. **229,98 etatais** daugiau nei 2021-2022 m. m. Vertinant vienam karjeros specialistui (-ei) tenkantį mokinių skaičių, 2022-2023 m. m. visuose ugdymo lygmenyse jis priartėjo prie „*Profesinio orientavimo teikimo tvarkos apraše*“ (2022) rekomenduojamų normų. Didžiausias mokinių skaičius teko profesinio mokymo įstaigose dirbantiems karjeros specialistams – **1097** mokiniai (t. y. **297** mokiniais daugiau už rekomenduojamą specialisto (-ės) ir mokinių santykį), mažiausias – su 5-8 kl. mokiniais dirbantiems karjeros specialistams (**609** mokiniai, t. y. **191** mokiniu (-e) mažiau už rekomenduojamą specialisto (-ės) ir mokinių santykį).

Pagrindiniai rezultatai (3)

- ❑ Labiausiai karjeros specialistų tinklas išplėtotas didžiųjų miestų savivaldybėse – Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Šiaulių ir Panevėžio m. sav. (apytiksliai **nuo 13 iki 47 etatų**), mažiausiai – Jurbarko r. ir Birštono sav. (nesudarė **1 etato**).
- ❑ Nuo 2022 m. šalyje veikia **14 regioninių karjeros centrų**: Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, Alytuje, Tauragėje, Marijampolėje, Rokiškyje, Jonavoje, Kėdainiuose, Utenoje, Mažeikiuose ir Ukmergėje. Bendradarbiaujant su švietimo įstaigomis, juose 2023 m. 8-12 kl. mokiniams PO paslaugas teikė **19** karjeros konsultantų ir **8** veiklinimo koordinatoriai.

Karjeros specialistų kvalifikacija ir darbo patirtis

- ❑ PO reformos metais į mokyklas atėjo dirbti daugiau naujų specialistų. Lyginant su 2021-2022 m. m., jų dalis augo **32 proc.** Taip pat vis daugiau karjeros specialistų turi aukštąjį išsilavinimą PO srityje – jų dalis augo **8 proc.** ir 2022-2023 m. m. sudarė **23 proc.**
- ❑ Daugiausiai specialistų su aukštuoju išsilavinimu PO srityje 2022-2023 m. m. dirbo Akmenės r., Druskininkų, Kazlų Rūdos, Kretingos r., Pagėgių, Pakruojo r., Pasvalio r., Prienų r., Šilutės r., Zarasų r. sav. Mažiausiai - Alytaus r., Biržų r., Elektrėnų, Ignalinos r., Jurbarko r., Kupiškio r., Neringos, Palangos m., Radviliškio r., Raseinių r., Rietavo, Šilalės r., Širvintų r., Varėnos r. sav. (nebuvo nei vienos (-o) specialistės (-o)).

Pagrindiniai rezultatai (4)

- ❑ Išaugo vidutinis karjeros specialisto (-ės) kvalifikacijos tobulinimui skirtų ak. val. skaičius – nuo **12 ak. val.** 2021-2022 m. m. iki **133,6 ak. val.** 2022-2023 m. m. Tai reiškia, kad jis gerokai viršija karjeros specialistams rekomenduojamą vidurkį (**40 ak. val.**), o mokiniams PO paslaugas teikia vis labiau šiam darbui pasirengę specialistai. Tokiam rezultatui įtakos turėjo LINEŠA organizuojami **200 ak. val. mokymai** pagal „Kvalifikacijos tobulinimo programą asmenims, teikiantiems ugdymo karjerai paslaugas“. Mokymus per 2022-2023 m. m. LINEŠA baigė **739** asmenys.
- ❑ Vertinant vidutinį kvalifikacijos tobulinimui skiriamą laiką, matomi dideli skirtumai tarp skirtingų savivaldybių karjeros specialistų. Daugiausiai laiko 2022-2023 m. m. mokymuisi skyrė Kretingos r., Jurbarko r., Varėnos r., Zarasų r., Pagėgių, Neringos, Kupiškio r., Birštono sav. karjeros specialistai (200 ir daugiau ak. val.), mažiausiai – Kalvarijos ir Druskininkų sav. karjeros specialistai (nesiekė rekomenduojamų 40 ak. val.).

PO paslaugų prieinamumas

- ❑ Šalyje išplėtojus karjeros specialistų tinklą, mokiniai gavo daugiau PO paslaugų. Iš viso 2022-2023 m. m. PO paslaugas švietimo įstaigose gavo **302 916** bendrojo ugdymo mokyklų mokinių (**92 712** mokinių daugiau nei 2021-2022 m. m.) ir **34 735** profesinio mokymo įstaigų mokiniai (**2036** mokiniais daugiau nei 2021-2022 m. m.)

Pagrindiniai rezultatai (5)

- ❑ Vienai pradinio ugdymo lygmens (**1-4 kl.**) klasei 2022-2023 m. m. vidutiniškai teko **10** ugdymo karjerai užsiėmimų ir informacinių renginių mokykloje ir **3** pažintinės išvykos į tikras darbo vietas. Tuo tarpu bendrojo ugdymo mokyklose **5-12 kl.** mokinių, gavusių individualių konsultacijų, dalis augo **12,2 proc.**, gavusių PO paslaugų mokinių grupėje – **13,1 proc.**, išvykusių į įstaigas, įmones ir organizacijas padaugėjo **5,5 proc.** Dar ryškesni pokyčiai matomi profesinio mokymo įstaigose, kuriose mokinių, gavusių individualių konsultacijų, dalis augo **17,9 proc.**, gavusių PO paslaugų mokinių grupėje – **17,8 proc.** Taip pat daugėja **8-12 kl.** mokinių, gaunančių PO paslaugas regioniniuose karjeros centruose. 2023 m. juose individualiai konsultavosi **2959** mokiniai (2022 m. – **1366**), grupinėje konsultacijoje - **38 582** mokiniai (2022 m. - **25 199**), profesinio veiklinimo vizituose dalyvavo **17 892** mokiniai (2022 m. – **4765**).
- ❑ Išlieka tendencija, kad mokiniams labiau prieinamos PO paslaugos mokinių grupėje (bendrojo ugdymo mokyklose – **75,2 proc.**, profesinio mokymo įstaigose – **34 proc.**), nei individualios karjeros konsultacijos (bendrojo ugdymo mokyklose – **37,3 proc.**, profesinio mokymo įstaigose – **18,8 proc.**).
- ❑ Pagrindiniai PO paslaugų gavėjai – bendrojo ugdymo mokyklų **9-10 kl.** ir **11-12 kl.** mokiniai (apie **40 proc.** gauna individualias konsultacijas, apie **75 proc.** – PO paslaugas mokinių grupėje, pusė jų išvyksta į įstaigas, įmones ir organizacijas). Mažiausiai PO paslaugų gauna mokiniai, besimokantys pagal profesinio mokymo programą, skirtą asmenims, neturintiems pagrindinio išsilavinimo (apie **10 proc.**).

Pagrindiniai rezultatai (6)

- ❑ Pastaraisiais metais auga susidomėjimas nacionaline profesinio veiklinimo iniciatyva „**Šok į tėvų klumpes**“. Jeigu karantiniais 2022 m. buvo užregistruotos vos **65**, tai 2023 m. – **422**, o 2024 m. – net **665** iniciatyvos. Atitinkamai ženkliai šoktelėjo ir joje dalyvavusių bendrojo ugdymo mokyklų mokinių skaičius: nuo **5720** mokinių 2022 m. iki **51 574** mokinių 2024 m. Dažniausiai su savo artimųjų profesijomis ir fizinėmis jų darbo vietomis susipažįsta 1-4 kl. (**19 513**) ir 5-8 kl. mokiniai (**24 509**).

PO finansavimas

- ❑ 2022-2023 m. m. į mokinių PO investuota daugiau lėšų. Vidutinės vienam mokiniui tekusios lėšos augo ir bendrojo ugdymo mokyklose (nuo **1,95** iki **2,53 Eur/mokiniui**), ir profesinio mokymo įstaigose (nuo **0,54** iki **1,65 Eur/mokiniui** arba 3 kartus). Tačiau pastebimi ženklūs skirtumai savivaldybėse: nuo daugiausiai lėšų mokinių PO skyrusios Neringos sav. (**81,53 Eur/mokiniui**) iki lėšų mokinių PO visai neskyrios Pagėgių sav. (**0 Eur/mokiniui**).

Mokinių karjeros kompetencijos

- ❑ Daugėja mokinių, rengusių savo karjeros planus. 2022-2023 m. m. **39 proc.** (arba 4 iš 10) **5-12 kl.** mokinių rengė savo karjeros planą. Didesnė jų dalis mokėsi bendrojo ugdymo mokyklose (**42,5 proc.**) ir perpus mažiau profesinio mokymo įstaigose (**18 proc.**). Daugiausiai karjeros planų (daugiau nei 80 proc. mokinių) parengta Varėnos, Pakruojo, Radviliškio r. ir Šiaulių m. sav., mažiausiai (mažiau nei 10 proc. mokinių) – Birštono, Kalvarijos ir Jurbarko r. sav. Vis dėlto, kiekybinė rodiklio išraiška neatspindi, kiek pasirengti karjeros planai naudingi patiems PO paslaugų gavėjams – mokiniams. Norint įvertinti mokinių karjeros kompetencijų lygį, reikalingas mokinių karjeros kompetencijų į(si)vertinimo tyrimas.

Pasiūlymai, pastabos ir komentarai stebėsenos klausimais:

LINEŠA Ugdymo karjerai skyriaus specialistė **Evelina Kriauzaitė**:
evelina.kriauzaite@linesa.lt

LINEŠA Ugdymo karjerai skyriaus specialistė **Vitalija Paurienė**:
vitalija.pauriene@linesa.lt